

13 Σεπτεμβρίου, 1990

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΤΕΛΩΝΕΩΝ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 666/87).

---

5 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Ατελής εισαγωγή αυτοκινήτου από επαναπατριζόμενο Κύπριο — Έννομο συμφέρον — Υπάρχει μόνο στην περίπτωση που ο αιτητής έχει εισαγάγει το αυτοκίνητο στην Κύπρο κατά το χρόνο υποβολής της αίτησής του για απόκτηση του πιο πάνω δικαιώματος — Υιοθέτηση της αρχής στην απόφαση **Yiangou v. Republic**.

10 Τελωνειακοί Δασμοί και Φόροι Καταναλώσεως — Ατελής εισαγωγή αυτοκινήτου από επαναπατριζόμενο Κύπριο — Προϋπόθεση μόνιμης εγκατάστασης 10 χρόνων στο εξωτερικό — Τι αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση στη Διάταξη 0.1.19 του τέταρτου Πίνακα του περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως Νόμου και πότε αρχίζει η περίοδος των 10 χρόνων που απαιτείται για απόκτηση του σχετικού δικαιώματος — Εφαρμοστές αρχές.

15 Ο αιτητής πήγε στην Αγγλία για σπουδές το 1972 και το 1977 τέλεσε τους γάμους του με Αγγλίδα. Το 1979 έγινε συνεταιρικός σε ελεγκτικό οίκο της Αγγλίας. Το 1982 απέκτησε τη Βρετανική υπηκοότητα. Επανήλθε για εγκατάσταση στην Κύπρο στις 17.8.86. Υπέβαλε αίτηση δυνάμει του Νόμου περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως (Ν.18/78), όπως τροποποιήθηκε, για απαλλαγή από την καταβολή δασμού για αυτοκίνητο που κατά το χρόνο της αίτησής του δεν είχε εισαγάγει, αλλά προσδιόρισε ότι επρόκειτο να εισαγάγει εάν η αίτησή του γινόταν αποδεκτή. Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέρριψε την αίτηση με την αιτιολογία της μη μόνιμης εγκα-

τάστασης κατά τη δεκαετία πριν από την άφιξή του στην Κύπρο.

Οι καθ' ων η αίτηση ήγειραν προδικαστική ένσταση ότι ο αιτητής εσπερείτο του απαιτούμενου εννόμου συμφέροντος να προσβάλει την αρνητική απάντηση του Διευθυντή, λόγω του ότι το αυτοκίνητο δεν ήταν στην Κύπρο κατά το χρόνο της αίτησης. 5

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την ένσταση των καθ' ων η αίτηση ενόψει της απόφασης *Yiangou v. Republic*. 10

Αναφορικά με την ουσία της υπόθεσης αποφασίστηκε ότι:

Το ερώτημα κατά πόσο ο αιτητής ήταν μόνιμα εγκατεστημένος στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο τουλάχιστον 10 χρόνων πριν από τη μόνιμη επανεγκατάστασή του στην Κύπρο, είναι θέμα γεγονότων και πρέπει να αποφασιστεί σε σχέση με τα περιστατικά της κάθε υπόθεσης. Αναφορικά με το ερώτημα ως προς το πότε αρχίζει η μόνιμη διαμονή του αιτητή στην Αγγλία, ένα στοιχείο που πρέπει να εξεταστεί, είναι κατά πόσο η χώρα αυτή του επέτρεψε μόνιμη διαμονή χωρίς χρονικούς περιορισμούς, πράγμα που δεν αποδεικνύεται από τα γεγονότα της υπόθεσης. 15 20

Ο αιτητής απέτυχε με βάση τις καθιερωμένες νομολογιακές αρχές να αποδείξει το στοιχείο της μόνιμης εγκατάστασής του στην Αγγλία για περίοδο 10 χρόνων πριν την επάνοδο και τη μόνιμη εγκατάστασή του στην Κύπρο. Ως εκ τούτου η απόφαση του Διευθυντή να απορρίψει την αίτησή του ήταν λογικά εφικτή υπό τις περιστάσεις. 25

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις: 30

Yiangou v. Republic (1987) 3(A) C.L.R. 27,

Δημοκρατία ν. Λακαταμίτη (1989) 3(B) A.A.A. 987, 35

Ellina v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2651,

Schinis v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2692,

Malakounides v. Republic (1989) 3(A) C.L.R. 328. 40

Προσφυγή.

Προσφυγή εναντίον της απόφασης του Διευθυντή του Τμή-

ματος Τελωνείων με την οποία απορρίφθηκε το αίτημά του αιτητή για παραχώρηση φορολογικής ατέλειας σε αυτοκίνητο που εισήγαγε ως επαναπατρισθείς Κύπριος.

5 Χρ. Βασιλειάδης, για τον Αιτητή.

Δ. Παπαδοπούλου, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α΄, για τους Καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

10

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Ο αιτητής, με την προσφυγή αυτή, προσβάλλει την απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, που κοινοποιήθηκε σε αυτό με επιστολή ημερομηνίας 3/7/1987 και με την οποία ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων απέρριψε αίτημα του αιτητή για παραχώρηση φορολογικής ατέλειας σε αυτοκίνητο που εισήγαγε ως Κύπριος επαναπατρισθείς.

15

Ο αιτητής πήγε στην Αγγλία το 1972 για να σπουδάσει Chartered Accountant. Το 1973 πέρασε τις εξετάσεις του στο Enfield Polytechnic και το Νοέμβριο πήρε άδεια εργασίας και άρχισε να εργάζεται σε οίκο Chartered Accountant, για την πρακτική του εξάσκηση. Τον ίδιο περίπου καιρό, γνώρισε τη μέλλουσα γυναίκα του και άρχισε ο δεσμός μεταξύ τους. Το 1974 μετά τα γεγονότα της Τουρκικής εισβολής, ο αιτητής και η οικογένειά του έχασε το πατρικό του σπίτι και την περιουσία του που βρισκόταν στο χωριό Λάιτθος της Επαρχίας Κερύνειας και έγινε πρόσφυγας, πράγμα το οποίο τον προβλημάτισε για την επιλογή του τόπου που θα έφτιαχνε το σπίτι του. Ενόψει του γεγονότος ότι ήταν συνδεδεμένος με αγγλίδα, που έγινε γυναίκα του το 1977, αποφάσισε και επέλεξε την Αγγλία για την μελλοντική του κατοικία και μόνιμη εγκατάσταση. Υλοποιώντας την άνω απόφασή του για μόνιμη εγκατάσταση στην Αγγλία, αρραβωνιάστηκε τον Αύγουστο του 1975 και αγόρασαν μαζί με την αρραβωνιαστικιά του, σπίτι στην Αγγλία, το οποίο επίπλωσαν. Συζούσαν και άνοιξαν κοινό τραπεζικό λογαριασμό και από κοινού σύναψαν δάνειο για την αγορά του σπιτιού.

35

Τον Ιούλιο του 1977, ο αιτητής τέλεσε τους γάμους του. Περαιτέρω, ο αιτητής το 1979 έγινε συνεταιρικός στον Ελεγκτικό Οίκο της Αγγλίας TREE AND SON CHARTERED ACCOUNTANTS, αγοράζοντας το 20% των μεριδίων του συνεταιρισμού. Ο αιτητής το 1979 υπέβαλε αίτηση στο Υπουργείο Εσωτερικών της Βρετανίας, για να αποκτήσει Βρετανική υπηκοότητα την οποία τελικά απέκτησε το 1982.

40

Ο αιτητής επανήλθε για επανεγκατάσταση στην Κύπρο στις 17/8/1986. Στις 10/6/1987, ο αιτητής υπέβαλε αίτηση δυνάμει του Νόμου περί Τελωνειακών Δασμών και Φόρων Καταναλώσεως, υπ' αριθμό 18/78, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και συγκεκριμένα με βάση την κλάση 01.19 του τετάρτου Πίνακα όπως έχει δημοσιευθεί στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας ως Κανονιστική Διοικητική Πράξη Αρ. 188/82, για απαλλαγή από την καταβολή δασμού για το αυτοκίνητο MERCEDES BENZ, Model 230E, Saloon 2299cc, Engine No. 102982-22-055216 και Chassis No. WDB 124023-2A-424138. 5
10

Ο Διευθυντής του Τμήματος Τελωνείων, απάντησε με επιστολή του ημερομηνίας 3/7/1987, με την οποία απέρριψε την αίτηση του αιτητή με την αιτιολογία ότι η παραμονή του στην Αγγλία δε συνιστούσε μόνιμη εγκατάσταση κατά τη δεκαετία πριν από την άφιξή του στην Κύπρο στις 17/8/1986. 15

Εναντίον της απόφασης αυτής του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, ο αιτητής καταχώρησε την παρούσα προσφυγή. 20

Ο βασικός νομικός ισχυρισμός είναι ότι η απόφαση είναι αναιτιολόγητη ή στερείται της δέουσας αιτιολογίας και/ή η αιτιολογία συγκρούεται με τα στοιχεία της υπόθεσης.

Πρέπει να σημειωθεί ότι το άνω αναφερόμενο όχημα δεν είχε εισαχθεί στην Κύπρο κατά την ημερομηνία της αίτησης και ως αποτέλεσμα της αρνητικής απάντησης του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων, ο αιτητής ακύρωσε την εισαγωγή του αυτοκινήτου. Γι' αυτό το λόγο η δικηγόρος των καθ'ων η αίτηση ήγειρε την προδικαστική ένσταση ότι ο αιτητής δεν έχει έννομο συμφέρον να ζητά την ακύρωση της πιο πάνω διοικητικής πράξης, βασιζόμενη στην απόφαση της Ολομέλειας του Ανωτάτου Δικαστηρίου στην υπόθεση **Yiangou v. Republic** (1987) 3 C.L.R. 27, στην οποία αποφασίστηκε ότι ο αιτητής για αφορολόγητο αυτοκίνητο, θα πρέπει κατά το χρόνο που υποβάλλει την αίτησή του προς το Τμήμα Τελωνείων, να έχει εισαγάγει αυτοκίνητο στην Κύπρο. 25
30
35

Στην υπό κρίση υπόθεση, ο αιτητής δεν είχε εισαγάγει το πιο πάνω αυτοκίνητο, αλλά προσδιόρισε το αυτοκίνητο το οποίο επρόκειτο να εισαγάγει εάν η αίτησή του γινόταν αποδεκτή για απαλλαγή πληρωμής δασμού από το Τμήμα Τελωνείων. 40

Το ερώτημα το οποίο πρέπει να απαντηθεί ενόψει της προδικαστικής ενστάσεως την οποία ήγειραν οι καθ'ων η αίτηση, εί-

5   ναι κατά πόσο ο αιτητής έχει έννομο συμφέρον να ζητά την ακύρωση της πιο πάνω διοικητικής πράξης. Ενόψει της απόφασης **Yiangou v. The Republic** (πιο πάνω), είμαι της γνώμης ότι ο αιτητής, στην προκειμένη υπόθεση, δεν έχει έννομο συμφέρον να
 10   ζητά την ακύρωση της πιο πάνω διοικητικής πράξης, διότι δεν είχε εισαγάγει το πιο πάνω αυτοκίνητο κατά το χρόνο που υπέβαλε την αίτησή του, αλλά απλώς προσδιόρισε το αυτοκίνητο το οποίο επρόκειτο να εισαγάγει εάν η αίτησή του γινόταν αποδεκτή για απαλλαγή πληρωμής δασμού από το Τμήμα Τελωνείων.

10   Θα εξετάσω όμως την υπόθεση εάν αποφαιζόταν ότι έσφαλα επί της προδικαστικής ενστάσεως.

15   Όσον αφορά το κρίσιμο ερώτημα κατά πόσο η παραμονή του αιτητή μπορούσε να θεωρηθεί ως μόνιμη εγκατάσταση στο Εξωτερικό, μέσα στις πρόνοιες του Νόμου, ο δικηγόρος του αιτητή εισηγήθηκε ότι η περίπτωση του αιτητή πρέπει να εξεταστεί μέσα από το πνεύμα και το γράμμα που καθιέρωσαν οι αποφάσεις του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ιδιαίτερα η **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Δημήτρη Λακαταμίτη** (1989) 3(B) Α.Α.Δ. 987.

20   Ο δικηγόρος του αιτητή, βασίστηκε στο ακόλουθο απόσπασμα:

25   "Στις 2.12.88 η Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου είχε την ευκαιρία να επιληφθεί του ιδίου ακριβώς θέματος στην υπόθεση **Κωνσταντινίδης ν. Δημοκρατίας**, Α.Ε. 572. Το ουσιώδες μέρος που αφορά στην κρινόμενη υπόθεση βρίσκεται στο πιο κάτω απόσπασμα, που παραθέτουμε σε μετάφραση:

30   'Το ζήτημα της 'μόνιμης εγκατάστασης', που είναι το κρίσιμο στοιχείο στην υπό αναφορά Διάταξη, 0.1.19, έχει εξεταστεί από το Δικαστήριο σε αριθμό υποθέσεων και θα αναφερθούμε σε μερικές από αυτές. Μεταξύ άλλων είναι οι **Μάτσας ν. Δημοκρατίας** (1985) 3 Α.Α.Δ. 54, **Μιχαήλ ν. Δημοκρατίας** (1986) 3 Α.Α.Δ. 2067 και μερικές πιο πρόσφατες όπως **Ανδρέας Ττοφή ν. Δημοκρατίας**, προσφυγή 113/87 στην οποία εκδόθηκε απόφαση στις 29.8.88 και **Δημήτριος Λακαταμίτης ν. Δημοκρατίας**, προσφυγή 301/87, απόφαση της 27.7.88. Σε όλες αυτές τις υποθέσεις ακολουθήθηκε με συνέπεια η αρχή, ότι παραμονή σε μια χώρα ως φοιτητής για εκπαιδευτικούς σκοπούς όσο μακρόχρονη και αν είναι δεν αποτελεί μόνιμη εγκατάσταση.'

40   Η παραμονή ενός προσώπου επομένως στο εξωτερικό δε θε-

ωρείται μόνιμη, αν αυτή γίνεται για εκπαιδευτικούς λόγους. Όταν όμως η πρόθεση μετάβασής του στο εξωτερικό είναι για μόνιμη εγκατάσταση, τότε έστω και αν κατά τη διάρκειά της το άτομο αυτό σπουδάξει, τούτο δε σημαίνει πως διαφοροποιείται η ιδιότητα της μόνιμης εγκατάστασης σε προσωρινή." 5

Το ερώτημα κατά πόσο ένας αιτητής ήταν μόνιμα εγκατεστημένος στο εξωτερικό για συνεχή περίοδο τουλάχιστον 10 ετών πριν τη μόνιμη επανεγκατάστασή του στην Κύπρο, είναι θέμα γεγονότων και πρέπει να αποφασιστεί σε σχέση με τα περιστατικά κάθε υπόθεσης. Στην πιο πάνω Αναθεωρητική Έφεση **Κυπριακή Δημοκρατία ν. Δημήτρη Λακαταμίτη**, τα γεγονότα αναφέρονται ως εξής: 10

"Ο εφεσίβλητος έφυγε από την Κύπρο στις 28.8.74, σε ηλικία 16 χρόνων και εγκατεστάθηκε με την μητέρα του στην Ελλάδα όπου και εφοίτησε σε σχολείο Μέσης Εκπαίδευσης μέχρι της λήξης του σχολικού έτους 1976. Στις 4.7.76 πήγε στην Αγγλία, πάλι μαζί με τη μητέρα του, που είναι κάτοχος Αγγλικού διαβατηρίου, οι δε αρχές της χώρας τού επέτρεψαν επ' αόριστο παραμονή σ' αυτή. Ο εφεσίβλητος εργάστηκε για κάποιο χρονικό διάστημα και μετά ενεγράφη σε πανεπιστήμιο. Στις 2.7.82 τελείωσε τις σπουδές του και πήρε το δίπλωμα του αρχιτέκτονα του Κολλεγίου Κάντερπουρη. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του εργάστηκε σε μόνιμη βάση. Στις 21.8.86 επέστρεψε στην Κύπρο." 15

Επίσης, σε άλλο σημείο της απόφασης, αναφέρονται τα ακόλουθα: 20

"Μετά, πάλι συνοδευόμενος από τη μητέρα του, που έχει Βρετανικό διαβατήριο, εγκατεστάθηκε στην Αγγλία. Οι αρχές του επέτρεψαν επ' αόριστο παραμονή και ο εφεσίβλητος για τους σκοπούς της Αγγλικής Νομοθεσίας εθεωρείτο Βρετανός πολίτης με τις υποχρεώσεις και ωφελήματα που συνεπαγόταν αυτή η ιδιότητα, ως κοινωνικές παροχές και εκπαίδευση με δίδακτρα που πληρώνουν οι Άγγλοι πολίτες." 25

Το Δικαστήριο στην πιο πάνω έφεση, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι από το σύνολο των πιο πάνω γεγονότων αποδείχτηκε ότι η εγκατάσταση του αιτητή στο εξωτερικό, ήταν μόνιμη. 30

Στην υπό κρίση υπόθεση όμως, τα γεγονότα είναι διαφορετικά. Οι αρμόδιες αρχές στην Αγγλία όπως εμφανίζεται τόσο από το Παράρτημα 1 που είναι επιστολή του αιτητή προς τον Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων με ημερομηνία 2/2/1987, όσο και από 35

5 την ένορκη δήλωση του αιτητή με ημερομηνία 29/6/1990, δεν του επέτρεψαν επ' άοριστον παραμονή στην Αγγλία από το 1972 ή έστω από το 1975. Η παραμονή του αιτητή στην Αγγλία ήταν κάτω από περιορισμούς και η χρονική περίοδος της παραμονής του στην Αγγλία ανανεωνόταν μέχρι το 1977. Σύμφωνα με δήλωση του ίδιου, οι περιορισμοί στην άδεια παραμονής του, έπαψαν να ισχύουν όταν ετέλεσε τους γάμους του με αγγλίδα υπήκοο.

10 Επομένως, το ερώτημα που πρέπει να απαντηθεί, είναι τότε αρχίζει η μόνιμη διαμονή του αιτητή στην Αγγλία. Στις υποθέσεις **Ρεβέκκα Έλληνα ν. Δημοκρατίας** (1988) 3(C) C.L.R. 2651 και **Θεόδωρος Σκίνης ν. Δημοκρατίας** (1988) 3(C) C.L.R. 2692, αναφέρεται ότι ένα στοιχείο που πρέπει να εξεταστεί είναι, κατά πόσο η χώρα στην
15 οποία ο αιτητής ισχυρίζεται ότι εγκαταστάθηκε μόνιμα, του επέτρεψε μόνιμη διαμονή χωρίς χρονικούς περιορισμούς.

Επίσης στην υπόθεση **Νικόλας Μαλακουνίδης ν. Δημοκρατίας** (1989) 3(A) C.L.R. 328, ανέφερα τα εξής:

20 "The question which poses for determination is whether in the light of the aforesaid cases and on the facts hereinbefore set out, it was reasonably open to the Director of the Customs and Excise Department to reach the sub-judice decision.

25 In my judgment, the answer is in the positive, because he had to take into consideration not only the intention of the applicant when he went to England, i.e. that he intended to settle permanently, but also whether the country in which the applicant claims to have so settled permanently has allowed him to remain
30 there as a permanent resident. In the present case the receiving country did not allow applicant to remain therein as a permanent resident from the moment he went to England.

35 His stay from 22.2.1975 till 9.3.1976 was subject to time restrictions and this period cannot be taken into consideration in calculating the relevant time. The time for the purposes of this law has started running from the date that England allowed applicant to stay there indefinitely without any restrictions as to time. Consequently, applicant did not complete 10 years
40 permanent settlement in the United Kingdom and it was reasonably open for the Director of the Customs Department to reach the decision which he did."

Με βάση τις νομολογιακές αρχές που έχουν καθιερωθεί από

τις πιο πάνω αποφάσεις και έχοντας υπόψη όλα τα στοιχεία της παρούσας υπόθεσης, είμαι της γνώμης ότι ο αιτητής ο οποίος έχει το βάρος της αποδείξεως, δεν απέδειξε ότι ήταν μόνιμα εγκατεστημένος στην Αγγλία για περίοδο 10 χρόνων πριν να επανέλθει και εγκατασταθεί μόνιμα στην Κύπρο. Συνεπώς, η απόφαση του Διευθυντή του Τμήματος Τελωνείων να απορρίψει την αίτηση του αιτητή, ήταν λογικά εφικτή υπό τας περιστάσεις.

5

Η προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται χωρίς καμιά διαταγή για έξοδα.

10

Η προσφυγή απορρίπτεται χωρίς έξοδα.